

Miljöarbete

De här riktlinjerna vänder sig till chefer och medarbetare samt personer som arbetar på uppdrag inom Försäkringskassan.

Det här handlar riktlinjerna om

Syftet med de här riktlinjerna är att sammanfatta den övergripande styrningen av myndighetens miljöarbete. Förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter ställer krav på att myndigheter ska ha ett miljöledningssystem och en policy för miljöarbetet samt reglerar vad dessa ska innehålla. I riktlinjerna beskrivs de styrande principerna för myndighetens miljöarbete och innehållet i avsnitt ett motsvarar de krav förordningen ställer på en myndighets miljöpolicy.

Försäkringskassans miljöledningssystem och information om myndighetens miljöarbete finns tillgängligt på intranätet Fia. I miljöledningssystemet beskrivs närmare bland annat roller och ansvarsområden samt centrala aktiviteter i myndighetens miljöarbete. Riktlinjerna är överordnade miljöledningssystemet, vilket främst innehåller information om arbetssätt motsvarande anvisningar.

På Försäkringskassan är Avdelningen för verksamhetsstöd normerande i miljöarbetet samt har även ett koordinerande ansvar och ett serviceansvar för myndighetens hållbarhets- och miljöarbete.

Det här är styrande i riktlinjerna

- Miljöarbetet på myndigheten ska bedrivas på ett strukturerat och systematiskt sätt samt leda till ständiga förbättringar av miljöprestanda¹. Läs mer i avsnitt 1, 2 och 4.
- Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag inom Försäkringskassan ska ha kompetens och bidra i miljöarbetet utifrån sin roll och sina arbetsuppgifter. Läs mer i avsnitt 2.
- Myndigheten ska ha beslutade miljömål som i möjligaste mån är mätbara. Målen ska följas upp regelbundet. Läs mer i avsnitt 3 och 4.
- Regelbunden uppföljning av miljöarbetet ska ske i samverkan med alla Försäkringskassans avdelningar. Läs mer i avsnitt 4.
- Interna miljörevisioner ska genomföras årligen. Läs mer i avsnitt 4.

---

¹ Miljöprestanda är mätbart resultat från förändring i miljön, antingen negativ eller positiv, som helt eller delvis är ett resultat av organisationens aktiviteter/verksamhet, produkter eller tjänster.

1 Miljöarbetets omfattning

Försäkringskassan ansvarar för en stor del av de offentliga trygghetssystemen. Som statlig myndighet ska Försäkringskassan bidra till att främja en hållbar utveckling² utifrån de tre dimensionerna av hållbarhet – den miljömässiga, den sociala och den ekonomiska. Miljöarbetet på myndigheten ska leda till ständiga förbättringar och bidra till de nationella miljö kvalitetsmålen³, generationsmålet⁴ och FN:s globala mål för hållbar utveckling⁵.

Ett miljöledningssystem syftar till att bidra till den miljömässiga dimensionen av hållbarhet på myndigheten. Miljöledningssystemet utgör grunden för ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete för att fortlöpande förbättra myndighetens miljöprestanda och integrera miljöhänsyn i verksamheten. Försäkringskassans miljöledningssystem beskriver de arbetssätt myndigheten tillämpar för att minska sin negativa miljöpåverkan och, i den mån det är möjligt, öka den positiva. Miljöledningssystemet gäller hela Försäkringskassans verksamhet, på alla orter där verksamhet bedrivs och omfattar de aktiviteter som medför eller kan medföra miljöpåverkan samt utgår ifrån det som myndigheten kan styra eller påverka.

Miljöarbetet på Försäkringskassan ska följa andra lagar och förordningar utöver förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Dessa infattar bland annat miljöbalken, förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar, avfallsförordningen (2020:614), avgasreninglagen (2011:318), förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader. De lagar och förordningar som främst tillhör andra ansvarsområden på myndigheten regleras i annan styrning. Det gäller bland annat riktlinjer (2020:2) inköp och riktlinjer (2005:16) för hållbara resor, möten och konferenser.

1.1 Styrande principer i miljöarbetet

Försäkringskassan ska:

- se till att medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt myndigheten har relevant kompetens för att bidra i miljöarbetet,
- arbeta för att minimera miljöpåverkan från tjänsteresor och egna transporter,
- effektivisera och minska energianvändningen samt välja förnybara energikällor,
- arbeta resurseffektivt och främja giffria cirkulära materialkretslopp,
- arbeta för att minimera miljöpåverkan från varor och tjänster ur ett livscykelperspektiv⁶.

2 Roller och ansvar i miljöarbetet

Avdelning för verksamhetsstöd ansvarar för Försäkringskassans miljöledningssystem. I miljöledningssystemet finns en roll- och ansvarsfördelning för olika uppgifter i miljöarbetet. Alla medarbetare ska känna till hur Försäkringskassans miljöarbete kan kopplas till det egna arbetet och ansvaret i den egna rollen. Det åligger även den som anlitar personer som arbetar på uppdrag inom Försäkringskassan att kommunicera relevanta krav kopplat till miljöarbetet.

---

2 1 kap. 2 § regeringsformen

3 www.sverigesmiljomal.se

4 www.sverigesmiljomal.se

5 www.globalamalen.se

6 Med livscykelperspektiv menas att beakta en produkts eller tjänsts påverkan på miljön under hela den fysiska livscykeln, från råmaterialutvinning, produktion, transport, distribution och användning till avfallshantering eller återvinning till nya produkter och tjänster.

Avdelning för verksamhetsstöd ansvarar för att genomföra en miljöutredning vid väsentliga förändringar av verksamheten eller minst vart femte år. Utredningens resultat utgör sedan grund för utformningen av miljöledningssystemet, miljömålen och annan styrning på myndigheten kopplat till miljöarbetet.

3 Miljömål och handlingsplaner

Myndigheter ska som ett led i miljöledningsarbetet ha fastställda miljömål och tillhörande handlingsplaner för verksamheten. Avdelningen för verksamhetsstöd utformar förslag till myndighetens miljömål. Försäkringskassans övergripande miljömål utgår från myndighetens betydande miljöaspekter⁷, de styrande principerna i dessa riktlinjer och tillämpliga lagar och andra bindande krav inom miljöområdet. Målen ska i den mån det är möjligt vara mätbara och regelbundet uppdateras.

Varje avdelning sätter miljömål för sin verksamhet utifrån sin möjlighet att bidra till myndighetens miljömål, samt utifrån behovet av förändring inom den egna avdelningen.

4 Uppföljning och rapportering av miljöarbetet

Miljöledningsarbetet ska leda till ständig förbättring av miljöprestanda, följas upp regelbundet samt redovisas såväl internt som externt. Avdelningen för verksamhetsstöd ansvarar för uppföljning och rapportering och i detta arbete ska avdelningarna bistå med överenskommen information.

Myndigheten ska årligen tillse att interna miljörevisioner genomförs för att granska om gällande miljölagstiftning och andra bindande krav kopplade till myndighetens miljöledningsarbete följs och leder till förbättrad miljöprestanda. Avdelningen för verksamhetsstöd ansvarar för att ta fram ett revisionsprogram. Om avvikelser identifieras ansvarar avdelningarna för att åtgärda dessa. Avdelningen för verksamhetsstöd bistår med råd och stöd i dessa frågor.

5 Planerad uppföljningsmetod

Avdelningen för verksamhetsstöd avser att följa upp att riktlinjerna är ändamålsenliga och efterlevs genom interna miljörevisioner, uppföljning av miljöledningssystemet samt återkoppling från verksamheten.

Nils Öberg

Arjana Wisting

⁷ En miljöaspekt är en aktivitet som kan påverka miljön såväl direkt som indirekt. Miljöpåverkan kan vara positiv eller negativ.